

forberedende Forhandlinger, der have fundet Sted om denne Sag i Folkethinget. Det er efter mit Begreb saa langt fra en Indvending, at det tværtimod er en anbefaling (Madvig: Jeg har ikke fremført det som en Indvending!). Saa, jeg tillader mig dog at gjøre den Bemærkning i Anledning af de Bemærkninger, det ærede Medlem gjorde. De psykologiske Betragtninger om den rimelige Anledning til, at denne Bestemmelse fremkom, finder jeg ikke Opfordring til at gaae nærmere ind paa. Hvad det ærede Medlem yttrede om min egen Stilling til Spørgsmaalet, er i det Hele rigtigt, det stemmer med, hvad jeg antydede i sidste Møde, og som jeg efter Sagens Bestaaenhed dog ikke kan undlade paany i Korthed at fremhæve. Jeg fremhævede saaledes, at den Minister, der skulde bearbejde et Lovforslag, der berørte saamange Interesser paa forskjellig Maade, som det nærværende Lovforslag gjør, nødvendigvis maa tage Hensyn til de i Landet udbredte Anskuelse, ikke som om han gjorde sig til en usri Toll for disse Anskuelse, ikke som om han fremtraadte som Træl af disse Anskuelse, men saaledes at han indenfor de Grændser, som bleve afstukne ved hans egen rettlige Overbeviisning, tager Hensyn til de almindeligt raadende Anskuelse og søger efter bedste Overbeviisning at mægle imellem dem og fyldestgjøre dem, saavidt hans rettlige Overbeviisning tillader det til de forskjellige Sider. Her paastaar jeg, at man ikke skal lade sig holde tilbage af formelle, logiske Betragtninger, men tage Spørgsmaalene i deres politiske Sammenhæng. Det ærede Medlem har nu efter min Opfattelse betragtet dette Spørgsmaal fra et mere formelt, logisk Standpunkt og ikke fra et politisk Standpunkt, ja der var endogsaa mod Sædvane, om jeg ikke feiler, en ligefrem Urigtighed i hans Uttringer, idet han antydede, at Bestemmelsen, som den er affattet i § 23, ikke skulde give alle Giere af Landejendomme, der ere over 12 Tdr. Hartkorn, den samme Ret som den, der nu tilkommer Giere af mellem 1 og 12 Tdr. Hartkorn. Naar det ærede Medlem vil tage Lovforslaget for sig og see, hvad der staaer i § 23, første Deel, saa vil han selvfølgelig indrømme, at

han i den Henseende har taget feil. (Afbrydelse af Madvig).

Formanden: Det ærede Medlem maa ikke afbryde Foredraget, men kan saa Ordet senere.

Jusitsministeren: Det ærede Medlems Uttringer gif saa vidt, at han sagde, at efter Lovforslaget blev der en Ulighed tilbage mellem Sædegaardseierne, de større Giere, og de Enkelte, som uden at være Sædegaardseiere eiede mere end 12 Tdr. Hartkorn (Madvig: Min Bemærkning gjaldt ikke § 23!) — ja hvis Bemærkningen ikke skulde ramme § 23 i det nærværende Lovforslag (Madvig: i Forhold til § 27! Formanden ringer) men § 27 i Forordningen af 1845, saa seer jeg ikke, hvor det ærede Medlem vilde hen, thi Forordningen af 21de Mai 1845 foreligger jo ikke til Behandling. Hvis altsaa det ærede Medlems Bemærkning skal have nogen Betydning med Hensyn til nærværende Sag — og jeg antager, at der maa tilkomme hans Ord Betydning — saa maa den ramme Forslagets § 23, men dennes første Værsus lyder saaledes: „Den Selveierbønder ved Forordningerne af 13de Mai 1769 og 22de November 1837, jvfr. Placaten af 17de Marts 1847, hjemlede Testationsret tilkommer herefter alle Giere af Landejendomme paa een Tønde Hartkorn eller derover.“ — Det andet Spørgsmaal, som det ærede Medlem tillægger en saa særdeles stor Betydning, er efter min Mening allerede tilstrækkelig belyst af det ærede Medlem, som sidst havde Ordet. Det er allerede omtalt mellem den ærede Ordfører og, jeg troer, flere af Thingets Medlemmer og mig, at det vilde være rigtigt, ikke just at omredigere den første Deel af Paragraphen — vil man imidlertid gjøre det, saa for mig gjerne —, men give den et Tillæg, hvorved det udtrykkelig udtales, hvorledes Forholdet bliver mellem den Deel af § 27, som handler om Sædegaardseiere — thi hele § 27 bør ikke forvinde, saaledes som det blev sagt i en Uttring, der faldt for et Dieblif siden — og § 23 i nærværende Lovforslag. Jeg antager ikke, det vil blive vanskeligt at blive enig